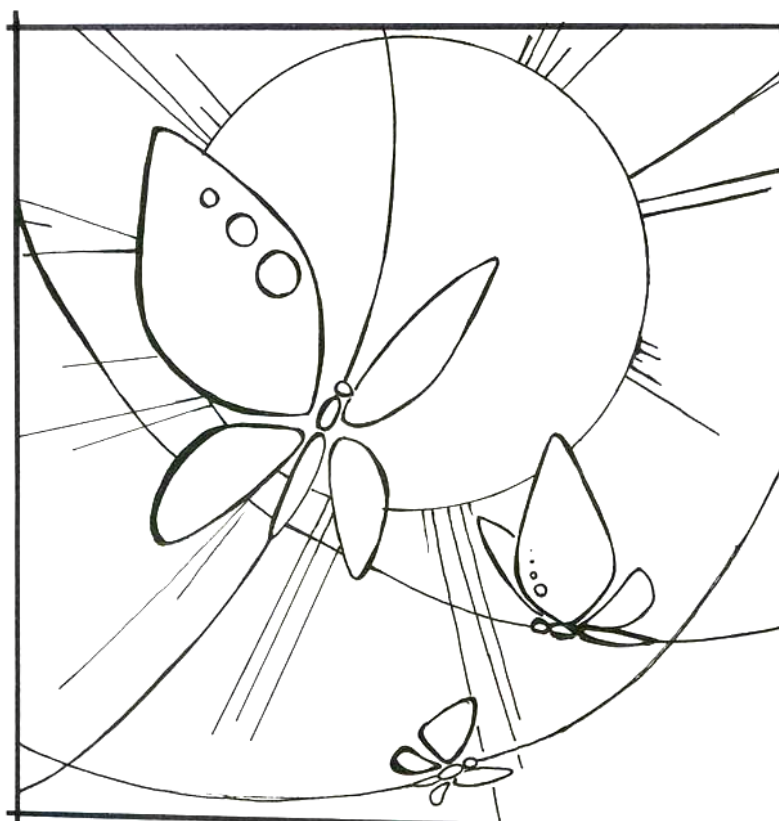

ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КЗ «ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА
ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»

ЛІТО - 2020

інформаційні, методичні,
практичні матеріали

(частина II)

Харків – 2020

ББК 84. Ук 7
3-38

Літо – 2020. Частина II: інформаційно-методичний збірник / – КЗ
«Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»/Х. –
2020/І.- 50 с

Інформаційно - методичне видання
За загальною редакцією Підберезкіної Т.Є.

Рецензент: Курукіна Т.І.

Укладачі: Ярошенко О.І., Мусієнко Т.М., Глазунов В.Г.

Відповідальні за випуск: Глазунов В.Г.

Затверджено методичною радою Палацу, протокол від 25.05.2020 № 5

Інформаційно-методичний збірник містить матеріали з організації літнього відпочинку, реабілітації та оздоровлення дітей у період після карантину.

До уваги читачів надається перелік веб-сайтів дитячої літератури.

Рекомендовано для практичного використання педагогічним працівникам закладів загальної середньої та позашкільної освіти, вихователям дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, батькам.

Посібник може бути корисним студентам закладів вищої освіти, які проходять педагогічну практику в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

© КЗ «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»

День Конституції України – державне свято України

Святкується щорічно **28 червня** на честь прийняття Конституції України у 1996 році.

Сценарій свята «Конституція України в моєму житті»

Ведучий I: Доброго дня, дорогі друзі, пані та панове! Доброго здоров'я у цей літній сонячний день і на всі ваші літа!

Ведучий II: Доброго вам настрою у день сьогоднішнього, справді чудового, свята, що зіткане з добра і любові.

Ведучий I: Шановні діти!!! Напередодні Українського загальнодержавного свята дозвольте привітати всіх вас!

Ведучий II: Є дати, які виражають дух народу, символізують його славне минуле, сьогоднішня й майбутнє. Такою датою є День прийняття Конституції України, що відзначається щорічно 28 червня. Це одне із самих «молодих» свят сучасної України. У цей день ми віддаємо данину поваги символам держави, що пройшли довгий героїчний шлях.

Ведучий II: У такий день на повні груди хочеться заспівати разом з усією країною найкращу в світі для кожного справжнього українця пісню!

(звучить Гімн України)

Ведучий I: Нині День прийняття Конституції України – свято волі, цивільного миру й доброї згоди всіх людей на основі закону й справедливості. Це свято – символ національного єднання й загальної відповідальності за сьогоднішня й майбутнє нашої Батьківщини.

Ведучий II: Сьогодні під синьожовтим прапором, під охороною золотого тризубого Герба живе й розвивається нова Україна, яку ми з вами любимо, будуємо, у якій будуть жити наші діти й онуки.

Номер художньої самодіяльності

Ведучий I: Українці вносять гідний вклад у зміцнення могутності України, зберігаючи й збільшуючи її багатство, відновлюючи статус великої, справедливої держави. Це свято поєднує всіх патріотів Батьківщини, хто шанує державні символи, героїчну історію, багатонаціональну культуру, вікові традиції, вірить у гідне майбутнє.

Ведучий II. Ми живемо з вами в незалежній державі, яка знаходиться в Європі, кожної весни цвіте калиновим цвітом і молодіє вербами, влітку лунає солов'їною піснею і шелестить достиглим пшеничним колоссям. Кожного дня вона все впевненіше стає на ноги, усе гучніше звучить її голос.

Ведучий I Термін «конституція» походить від латинського слова й означає «устрій», «установлення»; в юридичній літературі поняття «конституція» трактується як Основний Закон держави.)

Номер художньої самодіяльності

Вихованець I : У 1710 році відомий український гетьман Пилип Орлик склав першу демократичну Конституцію «Пакти й конституції законів і вольностей Війська Запорозького», де встановлювався державний суверенітет і означалися кордони Української держави.

Вихованець II: Ідея суверенітету втілюється в 1917 році після падіння самодержавства в Росії, коли новостворена Українська Центральна Рада видає 3 універсали. А 22 січня 1918 року в IV універсалі було проголошено створення Української Народної Республіки. 29 квітня 1918 року на сесії Центральної Ради було затверджено Конституцію, яку розробив Михайло Грушевський.

У період існування Радянського Союзу було прийнято чотири Конституції, які поширювалися і на Українську Радянську Соціалістичну Республіку.

Вихованець I: Після проголошення Акта про незалежність України 24 серпня

1991 року на території нашої держави діяла Конституція УРСР, прийнята у 1977 році, в яку було внесено понад 200 поправок. З 20 вересня 1994 року було створено Конституційну комісію, яка розробляла нову конституцію створеної держави. 28 червня 1996 року Верховна Рада нарешті прийняла Конституцію України.

Вихованець II: Ви вже маєте певні права, які гарантує Конституція. Проте не забувайте і про обов'язки. Обов'язки доньки чи сина, обов'язки учня, обов'язки людини...

Вихованець I: Коли ми гортаємо сторінки Конституції, читаємо її рядки, найбільше нашу увагу привертає 2-й розділ «Права, свободи й обов'язки людини і громадянина», в якому є статті, що безпосередньо стосуються нас і наших батьків.

Вихованець II: У ст. 51 Конституції говориться про те, що батьки повинні виховувати дитину до повноліття, дбати про її здоров'я, матеріальне забезпечення і навчання, готувати до самостійного життя. Батько і мати мають однакові обов'язки та права щодо дітей.

Вихованець I: «Шануй батька свого і матір свою». Кожен із нас повинен пам'ятати цю Божу заповідь. Швидко плине час, і прийде та хвилинка, коли наші батьки стануть старими, немічними. Обов'язок уже повнолітніх дітей піклуватися про своїх батьків (ст. 51).

Вихованець II:

Щоб не мучила совість потому,

Приїжджайте скоріше додому.

Ні грошей не привозьте, ні слави,

Будьте з рідними ніжні й ласкаві.

Бо не вічні ні батько, ні мати,

Завтра може їх не стати.

Щоб не мучила совість потому,
Приїжджайте скоріше додому.

Номер художньої самодіяльності

Вихованець І: Конституція надає дітям рівні права незалежно від походження, не допускає ніякого насильства над дитиною та її експлуатації. Держава бере

на себе утримання і виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, заохочує і підтримує благодійницьку діяльність щодо них. Про все це записано у ст. 52 Конституції..

Вихованець II: Основою духовного, соціального, економічного й культурного

розвитку суспільства і держави є освіта. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та як найвищої цінності суспільства, розвиток талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей.

Вихованець І: Із давніх часів в Україні важливого значення надавали освіті. Великий князь Київської Русі Володимир Мономах радив: «А коли добре щось

умієте – то не забувайте, а чого не вмієте – того учіться...» У великого Кобзаря є слова: «Учіться, читайте, і чужому научайтесь, і свого неся, читайте, і чужому научайтесь, і свого не цурайтесь!»

Номер художньої самодіяльності

Вихованець II: Крім прав і обов'язків, які передбачає і забезпечує Основний Закон нашої держави, учні мають права та обов'язки, що визначаються Законом України «Про освіту», які майже збігаються з конституційними. (Зачитує ст. 51, 52 Закону «Про освіту».)

У цьому ж Законі, у ст. 59, іде мова про права та обов'язки батьків.

Вихованець І: Сьогодні кожен із Вас має змогу детально ознайомитися з основними документами, в яких іде мова про права та обов'язки дітей і їхніх батьків. Дитина (у віці до 18 років), незалежно від її раси, національності, кольору шкіри, статі, мови, релігії, етнічного чи соціального походження, майнового стану, стану здоров'я, незалежно від її батьків і законних опікунів, має право:

Вихованець II:

- на життя;
- на ім'я та набуття громадянства;
- знати своїх батьків;
- на збереження своєї індивідуальності;
- підтримувати взаємостосунки з обома батьками, якщо ті розлучилися;
- висловлювати свої погляди і думки з усіх питань.

Вихованець І:

- одержувати і передавати інформацію (за винятком певних обмежень);
- на свободу думки, совісті й релігії;
- на свободу об'єднань і товариств у мирних цілях;
- на особисте і сімейне життя, недоторканість житла, таємницю

кореспонденції.

Вихованець II:

- на захист від посягань на особисте життя, честь і гідність;
- на повноцінне і достойне життя, на піклування з метою догляду за нею;
- на користування благами соціального забезпечення.

Вихованець I:

- на освіту, відпочинок і дозвілля;
- на рівень життя, необхідний для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини.

Вихованець II:

- на захист від економічної експлуатації та від виконання будь-якої роботи, що може завдати шкоду її здоров'ю чи розумовому, фізичному, духовному, моральному, соціальному розвитку.

Вихованець I:

- на захисти від незаконного зловживання наркотиків, психотропних речовин, від усіляких форм сексуальної експлуатації та сексуальних розбещень;

Вихованець II:

- на гуманне поводження, на захист від незаконного чи свавільного позбавлення волі, свободи.

Вихованець I:

- на негайний доступ до правової допомоги й на таке поводження, яке сприяє розвитку в дитини почуття гідності й значущості, зміцнює в ній повагу до прав людини та її свобод, сприяє виконанню нею корисної ролі в суспільстві.

Ведучий I. Ось таким довгим, складним і тернистим був шлях створення Основного Закону держави.

Ми хочемо, щоб ви не були байдужими до того, що відбувається навколо, не були просто пасивними споглядачами в нашій державі. Ви – повноправні громадяни цієї держави, яку вам у недалекому майбутньому будувати, в якій вам жити і творити.

Номер художньої самодіяльності

ЦЕ ПОТРІБНО ЗНАТИ
Літні народні свята та традиції

Червень

Колись початок червня збігався з білінням полотна. Як почали розквітати сади, збиралися біля річок, озер чи ставків дівчата, жінки і розстеляли на берегах довгі полотнища, що

на сонці вибілювалися й ставали ніжні, шовковисті.

Із глибини віків прийшло до нас відзначення у червні Зелених свят, Клечальної неділі. Головний їх атрибут – прикрашання садиби зеленим гіллям і запашною травою. За цим святом стоїть ще одна дуже важлива, життєво необхідна справа – народне травозбирання, що становило колись основне джерело ліків. Розпочинали збирання любистку, кропиви, звіробою, золототисячника, м'яти, кульбаби, папороті, молодила, подорожника, рути, полину і т.д. Чарівна рослина полин і сьогодні продається в аптеках для лікування шлунку, поліпшення апетиту. Чимало інших трав і зілля успішно застосовується в сучасній медицині.

Донедавна в селі жодна дівчина чи жінка не виходила з хати без полину, жодна не пішла б без нього в поле, не набрала б води, не вкинувши в неї стеблини полину. Вважалося, що полин мав чарівну силу на Клечальну неділю, коли розпочиналося своєрідне літнє свято – одне з тих, які знайшли оригінальне обґрунтування в прекрасному фантастичному світі слов'янської міфології.

На початок червня, на перший день після Петрівки відбувалися проводи русалок, вінець русалій – стародавнього аграрного свята, пов'язаного з родючістю полів, моліннями на дощ. Раніше ці свята мали чітку хронологічну послідовність і тривалість, але з прийняттям християнства втратили строгі календарні рамки, купальські обряди та ігри були завершальним пунктом літніх язичницьких русалій.

На це свято за повір'ям, із далекого раю на землю сходили чарівні Нави, Мавки, Криниці, Березині, Літавиці, Огневиці, Лоскотарки. Русалки виходили з води. Вродливіші за людей, голі, з прекрасним довгим волоссям Нави плавали в річках і ставках, Мавки гойдалися на гіллях дерев, на цямринах сиділи статечні Криниці, в полях забавлялися веселі Лоскотарки, у горах і долинах шугали Літавиці й Огневиці. Горе було тому, хто зустрінеться з Лоскотаркою або кого причарує прекрасна Криниця.

Єдиним засобом порятунку від цього багатоособового царства був чарівний полин. Захований під пояс або зашитий в сорочку під пахвою, він рятував від усіх напастей і чарів. Тим, хто хотів побачити Мавку чи Лоскотарку, допомагав любисток.

У день поведів русалок дівчата в полі на житах робили спільний обід і частувались, після чого розплітали коси, покладали вінки і співали:

Ой проведу я русалку до броду,
А сама вернусь додому,
Ідіть русалоньки, ідіте,
Та нашого житечка не ломіте,
Бо наше житечко в колосочку,
А наші дівчата у віночку.

Магічні дії виявлялися і в киданні вінків на грядки капусти чи посіву льону, ці обряди прямо вказують на зв'язок з ідеєю родючості та культу предків.

Липень Івана Купала

Початок липня збігається з найвідомішим святом, яке прийшло до нас із далекого минулого – Івана Купала. Воно посідає чільне місце серед інших календарних свят і обрядів. Повне таємничості та образно – поетичної спадщини, свято Купала й дотепер певною мірою залишається загадковим щодо основного змісту. Напевне, не всі легенди, які б могли розкрити суть всіх його символів і дійств, дійшли до нас. Купала як містична істота не входить до слов'янського пантеону. Це швидше персоніфікація самого свята, коли подія виступає в конкретному образі.

Народ зауважив, що після найдовшої ночі 22 грудня відбувається поворот сонця до весни. На п'ятнадцятий день після цього настає Коляда. Другий поворот сонця відбувається на п'ятнадцятий день після найкоротшої ночі

(22 червня), тоді і відзначається Купала.

Купальські обряди і дійства збереглися в українських народних казках, в основу яких закладені стародавні міфи. Міфічний Вуж з великого озера викрав доньку Сонця якраз у момент найпишнішого розквіту природи. Так образно наші пращури обґрунтували причини повороту сонця на зиму, до майбутнього приходу холоду, повернення на землю злих Чорнобожичів.

В основі купальських обрядів лежать культу вогню, води і рослинності. Вогонь виступає символом сонячного світла, яке в ніч на Івана Купала досягає своєї зрілості й набуває найбільшої життєвої сили. Давній звичай, що раніше побутував на території всієї України, – добування вогню для купальського вогнища тертям – за смыслом споріднював дерево із сонцем як із джерелом вогню. Дерево купальське уособлює Прадерево або Дерево життя. Сонце у купальських іграх переноситься на землю у вигляді колеса, яке обвивається соломою і спалюється або запалене пускається з горба у воду. Це пускання колеса утверджує перехід від сонцестояння літнього до зменшення життєвої сили сонця.

Місце для розпалювання вогнища вибирали на околиці села, в лісі біля річки, як правило, на пагорбах, що давало змогу підняти священний вогонь найближче до сонця. Вогонь у давні часи розпалював найстарший з роду. Сушняк для багаття готували заздалегідь, збирали для цього й мотлох та непотріб.

Найважливіший момент купальського свята – стрибання молоді через вогонь, що нібито сприяло очищенню від хвороб і гріхів. Інколи багаття розкладали так, щоб перестрибнувши через нього, відразу попадали у воду, тобто здійснювали ритуал подвійного очищення. Вогонь і вода зв'язували пари – начебто благословляли їх шлюб, обіцяли здоров'я і багатодітність. Вогонь купальського багаття виконував ще й очищувальну магічну функцію – у ньому спалювали речі хворих, вірячи, що це принесе їм одужання. Спалення купальського деревця (Марени) належить до обряду жертвоприношень, а спалювання опудала символізує знищення нечистої сили.

Вода у купальських обрядах теж відіграла важливу роль. Роса, що випадала вдосвіта, вважалась не лише цілющою, а й священною. Захоплюючою частиною свята було ворожіння на вінках пущених на воду. Такий самий зв'язок відчувається і в регіональних особливостях знищення купальського деревця та солом'яної ляльки (Купала) – у деяких місцевостях їх топили у воді.

Вшануванню рослинності у період її розквіту відтворене в обряді прикрашання купальського дерева і в обрядах, пов'язаних із зображенням зілля у цю священну ніч. Взагалі, ніч на Івана Купала була наповнена надзвичайними явищами. За народним повір'ям у цю ніч розквітає золотим цвітом ліщина. Хто побачить таку квітку – обов'язково знайде скарб. Хто хоче розбагатіти, той повинен іти до схід сонця в поле і шукати житню стеблину з двома колосками, а коли її знайдеш, необхідно відразу копати в цьому місці, не думаючи про гроші, бо пропаде безслідно скарб.

За народним повір'ям, у купальську ніч дерева переходять з місця на місце, розмовляють між собою. І хто почує ту розмову, той ніколи не згубить живого дерева, не скривдить жодної рослини. У такої людини завжди сад хороший, а в ньому все добре цвіте і родить. Коли ж розпочинався новий день, знахарі ходили на луки й узлісся за травою – зіллям, яке саме в цей час мало найбільш цілющу силу. Після свята настає гаряча пора – косовиця.

Існувало переконання, що в купальську ніч людина може стати щасливою, розумною, багатою. Той, хто в ніч на Купала зірве чарівний цвіт папороті. Може досягти всього. Народна фантазія витворила чимало перепон, Які необхідно подолати, аби заволодіти чарівним цвітом. Потрібні величезне вміння, хитрощі, терпіння, щоб вирвати від злих духів чарівну силу.

Серпень

Наступний місяць в українському календарі має назву серпень, що вказує на широке застосування донедавна населенням України такого важливого інструменту для збирання зернових, як серп. Серпень – пора жнив. Страшні бувають грозові ночі наприкінці липня й початку серпня. Їх у народі звать горобинами (сильна блискавка і гучний грім не дають заснути горобцям), вони і спричинили фантастичну персоніфікацію народних уявлень про навколишній світ. Сонце повертає на осінь, і над землею літає грізний Перун з громами і блискавками. Існує прикмета: коли 1 серпня впаде дощ, то вся осінь буде дощовою. За повір'ям, на початку серпня Перун покидає землю. У цей день люди докладали всіх сил, щоб зібрати кращий врожай.

2 серпня святкується день пророка Іллі. За язичницькою міфологією, Ілля – це Перун, тому і оспівувався він як сівач озимого посіву. Щоправда, від прадавніх вшанувань Перуна в українських обрядах збереглись лише колядки на свято Василя:

Ходить Ілля на Василя,
Носить пугу житяную;
Куди махне – жито росте,
Жито, пшениця і всяка пашниця.

Та ще, можливо, легенди та перекази, у яких Ілля – Перун виступає силою, що здатна покарати підлу нечисть.

9 серпня – день святого Великомученика Пантелеймона, або “святого Палія”.

За народними віруваннями, Пантелеймон вважається оборонцем людей від вогню. Під час пожежі навколо хати, яка горить, тричі носять ікону святого Пантелеймона, вірячи, що пожежа припиниться, особливо у це вірять, якщо пожежа виникла від грому.

У цей день селяни перед образом святого Пантелеймона запалюють свічку, “щоб у полі копи зберіг від пожежі”. Існує повір`я, що той, хто цього дня возитиме хліб додому, неодмінно втратить його. Цей день ще називається “Паликопа”. Знахарі в цю пору збирають трави для лікування свійських тварин.

14 серпня святкується день Семи Святих Мучеників. Маккавеї, або, як кажуть в народі, “Маковея”. У цей день у церквах святять воду, квіти й мак. Після освяти квіти й мак кладуть за образами, і вони зберігаються аж до весни, ними ж прикрашають хрест на Йордань, їх же дівчата вплітають в коси на Благовіщення, а мак розсівають по городі. Обрядовою їжею є “шулики” – ламані коржі з маком і медом.

19 серпня відзначається Преображення Господнє, або Спаса. У цей день у церкві святити груші, яблука, мед і обжинкові вінки – жмут колосся жита і пшениці.

Колись селяни до цього дня не їли садових фруктів – це вважалося гріхом. Повернувшись із церкви, сідали за стіл, їли яблука з медом.

На Спаса закінчуються жнива, тож у такі роки якраз на Спаса справляють обжинки. Женці та жниці ходять по ниві й збирають колоски, потім сплітають вінки і зберігають їх до наступного року, коли з них виб`ють зерно і посіють лану. Збираючи колоски, жниці співають:

Ой, чиє ж то поле

Зажовтіло стоя?

Іванове поле

Зажовтіло стоя.

Женці молодії,

Серпи золотії.

Ой, чиє ж то поле

Задрімало стоя?

То Грицькове поле

Задрімало стоя;

Женці всі старії,

Серпи всі сталїнії.

Житечко пожали,

снопи пов`язали,

У копи поклали.

28 серпня – свято Успіння Пресвятої Богородиці, або, як кажуть в народі, Перша Пречиста. Протягом осіннього періоду є три Пречисті, що про

них у народі говорять: “Перша Пречиста жито засіває, Друга дощем поливає, а Третя – снігом покриває”. Після Першої Пречистої дівчата вже звільняються від важкої праці і готуються зустрічати сватів, оскільки це якраз початок пори весіль. Збираючи яблука дівчата співають:

Пречиста по груші ходила,
Пречиста мішок загубила,
А Спас ішов, мішок знайшов.
Спасику–батьку,
Віддай мій мішечок,
Не буду ходити
У твій садочок.

Свято казки

Ведуча. «Забута казка — це золоте намисто, яке впало на морське дно» — кажуть старі люди. І щоб не втратили наступні покоління такого намиста, ми повинні зберігати у своїй пам’яті перлини народної мудрості, розшукувати народних мудреців, які зберігають безліч казок, народних оповідок, пісень та прислів’їв.

1. Дорогі хлопчики й дівчатка!
В нас сьогодні — свято казки.
Будемо його разом відзначати.
Казку-друга шанувати.
2. Зустріч з казкою — це свято.
Не було б її у нас,
Ми б не знали так багато
Про новий і давній час.
3. В кожному домі, в кожній хаті,
І в місті, і в селі —
Хто навчився вже читати,
Має казку на столі.
4. Існує книг багато на землі.
Вони цікаві, мудрі, гарні.
Та кожен з нас, дорослий чи малий,
Всяк казочку читати полюбляє.
5. Казка – це світ чарівний та незвичний,
Казка – це диво, сповнене краси.
Поринуть в казку, це ж бо так цікаво,
Це справді свято, радість для душі.
6. У казці звірі мову мають,

Дерева розмовляють, мов живі.
Добро і правда завжди зло долають,
Тому і люблять казку діти всі.

7. Мудра казко, казко-чарівнице,
Ти даруєш ласку, вчиш ростить пшеницю.
Поведи нас за собою
В світ прекрасний і чудовий.

8. Казочко, казочко, ти приходь до нас,
Завітай любесенько повсякчас.

9. В країну казок підемо я і ти,
У казці всім цікаво побувати.
Там вірних друзів можемо знайти,
І з ними хочемо потанцювати.

10. Сьогодні ми Казку сюди запросили,
Щоб бачити Казку і слухати гуртом,
А Казка у залі десь там заблудилась,
Давайте її пошукаємо разом.

11. Прийди, прийди, Казко, до нас на свято,
Щоб ми веселі і радісні були.
Розкрий нам широкі простори довкола,
Щоб світ ми пізнали й щасливі були.

(Заходить Королева казок)

Ведуча.

Заходь, заходь, Казочко, до нас,
В нас тут хлопчики й дівчатка
Уже ждуть тебе давно.
Та про себе розкажи спочатку
І порозважайся з нами заодно.

Королева казок. До вас я прийшла із далеких країв. Ви всі, напевно, мене добре знаєте. Я часто приходжу до вас перед сном, щоб ви спокійно спали, щоб на ваших обличчях не зникла усмішка.

В палацах і хатах малих
Мільйони підданих моїх.
На всіх полицях струнко
Стоять, зімкнувши палітурки.
Я Королева не їх казок
Й мені цікаво знати, хто із моїх підданих —
Ваш улюблений дружок,
Якого вам дуже приємно

Завжди зустрічати?

Разом зі мною до Вас завітали казкові герої.

(Вбігає зайчик і приносить телеграми від казкових героїв).

Ведуча. Діти, допоможіть розібратися від кого прийшли повідомлення.

1. «Прийхати не зможу, бо тато не зробив мені човник і весельце» (Івасик – Телесик).
2. «Дуже хотілося б потрапити до Вас та соромлюся своєї гидкої зовнішності»
(Гидке каченя).
3. «Не приїду, бо ніяк не можу знайти свого золотого ключика» (Буратіно).
4. «Терміново викликали лікувати звірів у Африку. Не встигну повернутись»
(Айболить)

5. «Дуже засмучена. Мишка розбила яєчко, прийти не зможу» (Курочка Ряба.)

6. «З'їв семеро козенят. Болить живіт». (Вовк.)

7. «Від дідуся втік, від бабусі втік, а лисичка відпускати не хоче». (Колобок)

Червона Шапочка.

Дівчатко симпатичне —

Шовковий фартушок,

Провідати бабусю іду через лісок.

У кошику новенькому

Несу я пиріжок.

Бабусі в подарунок нарву я квіточок.

Котигорошко.

Розкотились горошини,

То побільше, то потрошки,

І відтоді завелися у казках котигорошки.

Кожен з нас із булавою

І, звичайно, з головою!

Адже як без голови, якщо хочеш булави?

Дорогі дівчата! Дорогі хлоп'ята!

Я так поспішав на ваше свято.

Але зі Змієм Гориничем бився.

Тому трішки я спізнився.

Червона Шапочка. А я для діток у кошику принесла цікаві загадки, щоб переконатися, чи справді вони знають казки. Я дістану з кошика казкові предмети, а ви, дітки, повинні назвати казку, з якої цей предмет.

Дзеркало: «Білосніжка і семеро гномів».

Яблуко: «Казка про мертву царівну та сімох богатирів».

Колосок: «Колосок»

Рибка: «Казка про рибака і рибку».

Тарілка: «Лисичка та журавель».

Шкарлупа від горіха: «Дюймовочка».

Черевичок: «Попелюшка».

Червона Шапочка. А мій охоронець — Котигорошко підготував казкові загадки.

Котигорошко. А мені загадати їх допоможуть ведучі.

1. У якому з предметів знаходиться смерть казкового персонажа? (Яйце)
2. За допомогою якого предмету казкова героїня могла побачити усе, що діється навколо? (Дзеркало)
3. За допомогою якого предмета можна сховатися так, що ніхто не знайде?
(Капелюх- невидимка)
4. У якому предметі сховалося найбільше казкових героїв? (Рукавичка)
5. Як кликав гусенят Телесик? («Гуси-гуси, гусенята! Візьміть мене на крилята. Та понесіть до батенька, а в батенька – їсти й пити, ще й хороше походити»)
6. Скільки жителів було в «Рукавичці»? Назвіть їх

Ведуча: Давайте пограємо в гру «Так чи ні». Я читатиму вам запитання, а ви хором відповідатимете «так» чи «ні».

1. Скажіть, співає сом пісні?
Не грайся з відповіддю! (Ні).
2. Чи вміє плавати гусак?
Ну що на це ти скажеш? (Так)
3. Чи може стати у вогні
Вода холодним льодом? (Ні)
4. Скажи мені, червоний мак
В січневу пору квітне? (Ні).
5. А крокодили на сосні
Свої будують гнізда? (Ні)
6. Чи може вище гір літак
У вишину злетіти? (Так)
7. Узори пишні на вікні
Мороз малює взимку? (Так).
8. Чи правда, друже мій, що рак
Коли повзе, то задки? (Так)
9. Якщо не їстиме три дні,
Верблюд ходити зможе? (Так)
10. До забіяк, чи розбишак
Чи є в людей повага? (Ні)
11. Чи досягають навесні
Пшениця й жито в полі? (Ні)
12. Коли розсердиться їжак,
Слона він може вбити? (Ні)
13. Ріка біжить удаліні,
Чи є у неї ноги? (Ні)
14. Росте у морі пастернак?
Відповідай скоріше! (Ні)

15. А чи буває сон у сні?

Чекаю відповіді. (Так).

- Молодці, дітки! Ви були уважними.

(Заходить Лисичка)

Лисичка.

Я — Лисичка, я — сестричка.

Хитрувати маю звичку.

Загубила свою казку.

Підкажіть мені, будь ласка.

Ведуча. Діти, допоможіть Лисичці знайти свою казку. Пригадайте казки, у яких героїнею є Лисичка.

(Діти називають казки)

Ведуча. Лисичко, ти можеш обрати будь-яку казку? Яку ж ти обираєш?

Лисичка.

Всі казки, звичайно, гарні,

Я ж піду до... журавля!

Нагодую його смачно,

Стану товаришувати,

Хитрі звички я забуду,

Звірів буду шанувати.

Дякую вам, діти,

За велику допомогу.

(Заходять Буратіно і Мальвіна)

Буратіно.

Я — веселий Буратіно.

До вас прийшов я з кіно.

І хоч трішки неслухняний,

Але сміливий, добрий,

І дуже хоробрий.

Мальвіна.

А мене зовуть Мальвіна,

Я подружка Буратіно.

Хоч я дівчинка маленька

Та вже знаю, що гарненька,

Зі святом казки вас вітаю

І удачі всім бажаю.

Буратіно. Я, шановні друзі, підготував вам завдання пов'язані із числом три.

1. Як звали трьох ведмедів із казки Л. Толстого «Три ведмеді»? (Михайло Потапович, Настя Петрівна, Мишко)

2. Як звали трьох поросят із англійської народної казки «Троє поросят»? (Ніф- Ніф, Наф-Наф, Нуф-Нуф)

3. Як звали трьох російських билинних богатирів? (Ілля Муромець, Добряня Микитович, Альоша Попович)

Мальвіна. А я буду говорити загадками. Спробуйте здогадатися, про яких казкових героїв іде мова.

1. Ох, не люблять мене люди! Голос мій не подобається і очі, кажуть, негарні. Вважають, що я приношу горе. А чи так це? Якщо б не я, дехто б сидів без хліба.

Так добре поміркуйте, ображати чи поважати мене треба? (Сова)

2. Сама знаю, що не красуня я. Деякі люди не терплять моєї присутності, намагаються втекти, а то ще й камінці шпурляють. За що? Не всім бути гарними.

А користь від мене велика. (Жаба)

Королева казок. Молодці, дітки, ви добре впоралися з усіма завданнями, які підготували для вас мої помічники.

Ведуча: А зараз пропонуємо вашій увазі переглянути інсценізацію улюбленої казки «Семеро козенят». Але ви її побачите трішки по іншому – на новий лад.

Семеро козенят

Стара казка на новий лад

Ведучий. Була собі кізонька біла,

Дуже симпатична і мила.

Мала вона семеро маляток,

Семеро чудових козеняток.

Коза (співає).

Мої діточки, козеняточка,

Ви найкращі у світі маляточка!

Я для вас, я для вас на базар піду,

Найсмачнішу капусточку вам знайду.

А ви вдома сидіть,

Двері міцно замкніть!

Вовчика сірого не пускайте!

Віддаю ключі вам, тримайте!

1 -ше козенятко

Добре, добре, добре, матусю!

Йди собі, за нас не хвилюйся!

Коза. Ви удома сидіть дуже тихо,

Як почує вас вовк — буде лихо!

2-ге козенятко.

Добре, добре, добре, матусю,

Йди собі, про нас не турбуйся.

Коза (обіймає козенят, прощається).

Мої діточки, козеняточка,

Ви найкращі у світі маляточка,

Я для вас, я для вас на базар піду,

Найсмачнішу капусточку вам знайду!
Махає рукою, іде геть. Козенята співають, танцюють.

7-ме козенятко.

Залишилися ми вдома,
Ти найперший, а я — сьома!

Усі. Семеро козеняті Ме!

2-ге козенятко.

Не боїмося ми нікого,
Навіть, навіть вовка злого!

Усі. Семеро козенят! Ме!

3-тє козенятко.

Хай підійде до порогу —
Буде згадувати довго!

Усі. Семеро козенят! Ме!

4-те козенятко.

А ми — бац! — його ногами!
А ми — бац! — його рогами!

Усі. Семеро козенят! Ме!

5-те козенятко.

Не боїмося ми нікого,
Переможемо вовка злого!

Усі. Семеро козенят! Ме!

6-те козенятко.

Ми — бабах! — його ногами!
Ми — бабах! — його рогами!

Усі. Семеро козенят. Ме!

1 -ше козенятко.

Ми хоробрі козенята,
Ми веселі козенята!

Усі. Семеро козенят! Ме!

Вовк (за дверима).

Пісня чується з квартири,
Голоси: один... чотири,
П'ять і шість, усього — сім!
Так пищать, що чути всім!
Козенята це маленькі,
Ще дурненькі, та... смачненькі!

Я козятинку люблю!
Зараз всіх їх половлю!

Стукає.

1-ше козенятко.
Хто це стукає до нас?

Вовк.

Це електрик, дід Панас!

2-ге козенятко.

Нам матуся наказала,
Щоб дверей не відчиняли!

3-тє козенятко.

Ми слухняні козенята
І не будем відчиняти.

4-те козенятко.

Ви матусю зачекайте
Чи пізніше завітайте.

Вовк. Хто б подумав! От невдача!

Ну, зажди, м'ясце козяче!

Стукає знов.

1-ше козенятко.

Хто це стукає до нас?

Вовк. Відчиніть, це Харківгаз.

2-ге козенятко.

Нам матуся наказала,
Щоб дверей не відчиняли!

3-тє козенятко.

Ми слухняні козенята
І не будем відчиняти!

4-те козенятко.

Ви матусю зачекайте
Чи пізніше завітайте!

Вовк.

Хто б подумав! Знов невдача!

Не дурне м'ясце козяче...

Стукає.

5-те козенятко.

Хто це знов у двері стука?

Вже набридло, просто мука!

Вовк.

Я сусідка ваша, киця,
Я принесла вам морквиці! Няв!

Соковитої, смачної

І солодкої такої! Няв!

6-те козенятко.

В киці голос не такий!

В киці голосок тонкий!

7-ме козенятко.

Ти не киця! Ні, ти — вовк!

Що, не нявкаєш? Замовк?

Усі сміються, стрибають.

Вовк (розгублено).

Хто б подумав?! Знов невдача!
Хитре це м'ясце козяче!
Знайте ж хитрість і мою!
Зараз голос «підкую»!
П'є яйце, потім стукає.

1-ше козенятко.

Хто це стукає до нас?
Знову вовк? Чи Харківгаз?
Усі сміються.

Вовк.

Відчиніть, вам телеграма!

5-те козенятко.

На базарі наша мама!

6-те козенятко.

Через двері зачитайте
Або маму зачекайте!

Вовк.

Ну й розумні козенята!
Що ж, читаю: ваша мати
На базарі щойно впала,
Ніжки дуже позбивала!
Ще й зламала кінчик рога.

їй потрібна допомога!

5-те козенятко.

Це брехня!

6-те козенятко.

А що, як ні?

Страшно, боязно мені!

7-ме козенятко.

В мами збиті ріг і ноги.

їй потрібна допомога!

1-ше козенятко.

Відчиняєм! Треба йти,

Мамі слід допомогти!

Вривається вовк.

Вовк.

Упіймались! Ну і ну!

Я усіх вас проковтну!

2-ге козенятко.

Вовк! Він нас перехитрив!

Навіть голос підробив!

3-тє козенятко.

Мамо! Мамо! Я боюся!

4-те козенятко.

Ой, рятуйте, нас!

Усі. Матусю!!!

Вовк бігає, ловить козенят, вони тікають, входить Коза.

Коза.

Вовче, сірий лиходію!

Ти біди не заподіяв?!

Козенята мої милі,

Чи усі здорові й цілі?

Якщо скривдив козенят,

Дорогих моїх малят,

Заколю тебе рогами,

Затопчу тебе ногами!

Вовк.

Що ти, що ти?! Не кричи!

І ногами не топчи.

Он твої всі козенята,

Я хотів лише пограти...

Гарна в тебе дітвора!

Та мені вже в ліс пора!

Тікає.

Ведучий.

Вовк утік,

Аж миготіли п'ятки!

Слухайтеся матусі, козенятка!

Хижакам-вовкам не довіряйте,

Мамину науку пам'ятайте!

Мама і навчить, і порятує,

Мама і смачненьким почастує!

Коза дістає капусту.

Мама — кращий друг малят,

Всіх малят, не тільки козенят!

Козенятка (співають).

Хай завжди буде сонце!

Хай завжди буде небо!

Хай завжди буде мама!

Хай завжди буду я!

Хай завжди буде казка,

Ніжна мамина ласка,

Хай живе наша дружна

Козеняток сім'я!

Ведуча: : Любі хлопчики й дівчатка!

Закінчилось наше свято!

А вам хочемо побажати —

Казок багато прочитати.

Молодці, друзі!

От і казочці кінець.

А хто слухав – молодець!
Ведуча: Дякуємо за увагу.

День здоров'я

Мета: Навчити дітей правилам особистої гігієни, берегти та зміцнювати своє здоров'я; виховувати в дітей бажання перетворити набуті знання у внутрішню потребу.

Хід свята

- Добрий день!

Сьогодні відбудеться свято здоров'я в нашому таборі.

Ми будемо збагачувати свої знання по збереженню та укріпленню власного здоров'я.

- На наше свято завітали гості, а ось які, ви дізнаєтесь, відгадавши загадки.

Гарне я і запашне,

Роботяще змалку.

Люблять всі чомусь мене

Вдень і на світанку.

Кажуть, я даю красу,

І здоров'я, й силу.

Чистоту у дім несучу.

Звуть мене всі... (мило)

Я невтомна трудівниця,

Мені вірять люди.

Хто зі мною поведеться –

Той здоровий буде.

Буде чисто усміхатись

Білими зубами.

Мене знає вся малеча,

І бабусі, й мамі.

Чистоту тримаю в домі,

Справу знаю чітко.

Вам ім'я моє знайоме,

Бо зубна я ... (щітка)

Маю вигляд я і смак –

Можеш подивитись.

І без мене вам ніяк

Всім не обійтись.

Я не страва, не напій,

Та в роботі часто

З милом, з щіткою дружу
Ім'я моє – ... (паста)

Невеликий я на зріст,
Та до Каті вже доріс.
Чи то дівчинка мала
Вже до мене доросла?
Моє місце у куточку –
Біля братика-Совочка,
У господині в руках
Я на бруд наводжу страх,
А у Каті в рученятах
Можу танок станцювати.
Бачу все я у господі –
Хто виходить, хто приходить.
Я працюю без упину.
Я старий і добрий... (віник)
- Зараз ми покажемо виставу “Пригоди Катрусі в країні Невмиванії”
Катрусю і Бруднулю (разом) ти хто?

Бруднуля:

- Я Бруднуля Бруднулькун,
Знаменитий, неуважний,
З вулиці Вантажної.
Вранці я сорочку взяв,
Руки засунув у рукав,
Але що за плутанина?
Не рукав то, а штанина!
Замість шапки на ходу
Я надів сковороду.
Узувався – став на п'яти
Рукавиці одягати.
Але за це зі мною ніхто не схотів товаришувати. І я втік сюди. Тут гарно живеться!

Катрусю:

А я сама не знаю, як сюди потрапила.
Образила Королеву Зубну Щітку, і ось...

Бруднуля:

Не журись! Знаєш як тут гарно! Їж, що заманеться, роби, що хочеш,
одягайся, як хочеш – ніхто не повчає. Давай розважатись. Хочеш, по
калюжах потанцюємо? (танцюють)

Катрусю:

Ой, втомилась! Весело як! Та щось їсти захотілося...

Бруднуля:

Їсти? Та це ж дуже просто! Що бажаєш принесу!

Катрусю:

Солоденького хочеться.

Бруднуля:

Я швидко!

Катруся:

Ой смачно! Дай ще яблучка, ще морозива, ще тістечок!

Бруднуля:

Їж скільки захочеться! Це така чарівна країна, тут всього доволі!

Катруся:

Ой, зі мною ніби щось трапилось. Голова болить, горло теж, ковтати важко.

Бруднуля:

І мені теж важко. Ой-ой-ой! Живіт ніби хтось ножем ріже (Мікроби кружляють навколо дітей. Нарешті діти помічають їх).

Катруся:

Ой, Бруднуля! Що це за створіння?

Бруднуля:

Гей, хто ви такі?

Ангінкін:

Ми мікроби. Швидкі маленькі палички, яких не бачить жодне око. Ми дуже сильні, бо можемо вбити найсильнішу людину.

Дифтерійкін:

Ми дуже веселі і сміливі, бо нам нічого боятися в Країні Невмиванії. В ній – ми господарі!

Бруднуля:

А взагалі, ви кого-небудь боїтеся?

Дизентерійкін:

Ми боїмося лише наших найлютіших ворогів – воду, мило, сонце, чисте повітря, зарядку, і, звичайно, Королеву Зубну Щітку.

Ангінкін:

Ми їх просто ненавидимо! Вони наші найлютіші вороги, бо безжалісно вбивають нас! А ми ж такі гарні!

Карісс:

Погляньте, які ми симпатичні. Давайте товаришувати. Може, затанцюємо? Ми завжди рухаємось, нам не дуже цікаво сидіти на одному місці.

Катруся:

Даруйте, мені щось не хочеться танцювати. Все болить, все кружляє перед очима... Я краще вже посиджу.

Бруднуля:

Я теж.

Ангінкін:

О, то це ж прекрасно! Якщо ви хворієте, ми ще більше радіємо. Це продовжує нам життя. Давайте знайомитись. Я Стрептокок Ангінкін – мікроб, що живе в третій порції морозива. Чому третій? Тому, що для дитячого горла це вже забагато.

Дифтерійкін:

А я – Дифтеріїкін, мікроб страшної хвороби дифтерії. Живу в тих дітей, котрі бояться робити щеплення. А ці щеплення вбивають нас. Ми ненавидимо їх.

Дизентерійкін:

Я – Дизентерійкін, мікроб немитих рук. Ми приносимо страшні хвороби: дизентерію, холеру. Я тихенько сиджу на немитих овочах і фруктах, на ваших руках і дуже мрію потрапити разом з їжею до вашого шлунку. А вже там виробляю свою отруту. Від цього починає боліти живіт, піднімається температура.

Бруднуля:

Ой-ой-ой! Як живіт болить.

Катруся:

І горлечко болить!

Карієс:

А зуби ще не болять? Нічого, скоро болітимуть. Я – Карієс, мікроб нечищених зубів. Ви – молодці! Не любите зубної Щітки. А я її просто ненавиджу. Вона вбиває в роті всі мікроби, через що емаль зубів не тріскається. Бідним мікробам ніде жити. А в тих дітей, що не чистять зуби, повно дірок у зубах.

Дифтеріїкін:

А ще ми живемо під нестриженими нігтями, на брудному волоссі, в непровітреній кімнаті. Скрізь! Всі від нас плачуть, а ми радіємо.

Дизентерійкін:

Ну, досить. Підемо ще шукати замурзаних дітей. Прощайте.

Катруся:

Бруднулько, що ж нам робити? Бабусенько, де ти? Прийди! Твоїй внучці так боляче.

(Діти повільно йдуть, підтримуючи Катрусю під руки. Гребінцевий ліс. Виходять вартові)

Вартові:

Стій! Хто йде?

Катруся:

Ми шукаємо Королеву Зубну Щітку.

1-й вартовий:

Так, так! То це ти знаменита Катруся, котра образила нашу Королеву?

Бруднуля:

То ми вже в Королівстві Краси і Здоров'я?

2-й вартовий:

Ви на його кордоні.

Катруся:

То швидше пропустіть нас!

1-й вартовий:

Е, ні! Жодна брудна людина не повинна переступити поріг нашого Королівства.

Бруднуля:

Але ми хворі, нам потрібен лікар. Ми можемо померти.

2-й вартовий:

Треба порадитись. Добре, пропустимо. Спочатку пройдете через Гребінцевий ліс.

(З'являються гребінці і починають чесати голови)

Бруднуля:

Не чіпайте мене!

Катруся:

Ой-ой-ой! Боляче.

1-й гребінець:

Вчені довели, що волосся живе від 2 до 4 років

2-й гребінець:

Щоб волосся було здоровим і густим, його потрібно кожного дня розчісувати.

1-й гребінець:

Під час розчісування волосся очищується від пилуки й бруду, краще дихає.

2-й гребінець:

Раз на тиждень волосся потрібно мити теплою водою з милом.

(Розповідаючи, гребінці заплели Катрусі коси. Ліс закінчився).

1-й гребінець:

(Під час розчісування). От і все, а ви вередували.

2-й гребінець:

Перед вами чисте джерело. Йдіть, не бійтеся.

Умивальник (до Бруднулі):

Ах, негарне, нечепурне,

Неумите поросятко!

Чорне, ніби сажотрус,

Ти на себе подивись!

В тебе за вухами вакса,

В тебе під очима пляма,

В тебе руки – гидко взятись.

То від тебе пташенята

Світ за очі подались?

Карабас (ляскає в долоні)

(вибігають губки, мило. Миють Бруднулю).

Губки:

Ми Бруднулю миєм, миєм

Ми йому миєм шию.

Ти, Бруднуля, не забудь,

Чистий, чистий, чистий будь.

Умивальник(до Катрусі):

Ой ти, дівчинко замурзана,

Де так руки забруднила ти?

Катруся:

Я на сонечку лежала,

Руки високо тримала –
От вони і засмагли.

Мило:

Ой ти дівчинко замурзана,
Де ти носа забруднила так?

Катруся:

Я на сонечку лежала,
Ніс все вище підіймала.
Він теж засмаг.

Мило:

Ми це зараз перевіримо. (Миють Катрусю).

Катруся (кричить):

Ой, не чіпайте долоньки і носик!
Вони загоріли і не будуть білі.

Мило:

А долоньки відмились.

Умивальник:

І обличчя стало чистим.

Губка:

То був бруд.

Умивальник:

Які гарненькі діти! Отакими ви маєте бути завжди. Бруд і пил затуляють дрібні пори (отвори) вашої шкіри, від чого вона стає в'ялою і гірше захищає організм від мікробів. Брудна людина частіше хворіє. Запам'ятайте правила.

Губка:

Привчи себе мити руки, обличчя, шию кожного дня: рано і ввечері перед сном.

Мило:

Коли миєш руки – потри щіткою кінчики пальців, аби вичисти бруд із-під нігтів.

Губка:

Мий ноги перед сном кожного дня.

Мило:

Чистіть зуби ранком і ввечері.

Губка:

Купайся щотижня.

Мило:

Повернувшись з вулиці, мий руки. Обов'язково!

Катруся:

Спасибі вам! У мене ніби й голова перестала боліти. Тепер я завжди, завжди вимиватимусь, чиститиму зуби. Якби тільки Королева пробачила мене.

Королева:

Ого! Переді мною зовсім інші діти: вимиті, охайні. То чи все ви зрозуміли?

Бруднуля:

Все, шановна Королево! На все життя ми запам'ятаємо страшну Країну Невмиванію!

Катруся:

Повір нам, Королево, і відведи додому.

Королева:

Ну що ж, повірю я вам. А на прощання подарую чарівне дзеркальце.

Погляньте в нього – і воно вам підкаже, чи все у вас в порядку, посміхайтесь людям. Прощайте, я вірю вам.

Козацьке свято «Вшанування козачат»

Мета: розширити кругозір учнів про козацтво; виховувати вірність і любов до Батьківщини, популяризувати фізичну культуру та спорт; виховувати почуття дружби, колективізму, взаємовиручки; розвивати кмітливість, силу та витримку.

Ведучий:

Є святкових днів багато,

Нам усіх їх не згадать...

А між ними й наше свято

Вшанування козачат.

Гостей дорогих ми вітаємо щиро,

Зустрічаємо з любов'ю та миром

1-й учень:

Перед вами не малята,

Правда, ми не парубки,

Проте справжні козаки.

2-й учень:

Є багато країн на землі

В них озера, річки і долини

Є країни великі й малі

Та найкраща завжди – Україна!

1-й учень:

Добрий день вам, люди добрі!

Щиро просим до господи!

Раді вас у нас вітати.

Щастя та добра бажати.

2-й учень:

Сьогодні свято, конкурс нині,

Сьогодні все козацтво тут

І в цьому залі радість лине,

Козацькі ігри всіх нас ждуть.

1-й учень:

Ми роду козацького діти.

Ми любимо сонце і квіти

І сонце шле нам свій привіт.

Ми роду козацького діти,

Землі української цвіт.

2-й учень:

Хай, добрі люди, вам щастя буде.

Хай буде доля на все роздолля.

А до того літ пребагато на добро і згоду

Хай не буде переводу козацькому роду!

Ведучий:

Шановні друзі! Кожен, хто мріє стати козаком, повинен знати і виконувати заповіді козаків:

1. Честь і добре ім'я для козака дорожчі за життя.
2. По тобі судять про все козацтво і народ твій.
3. Козаки всі рівні у правах. Пам'ятай: «Немає ні князя, ні раба, але всі раби божії!»
4. Будь працьовитий, не ледарюй.
5. Служи вірно своєму народу, а не керманичам.
6. Дотримуй слова. Слово козака багато важить.
7. Поважай старших, шануй старість.
8. Тримайся віри предків, живи за звичаями свого народу.
9. Загинь, а товариша виручай.
10. Бережи свою сім'ю, служи їй прикладом.

Кошовий

Рівняйсь, струнко!

Нехай же буде свято в нас на славу!

Рівняймося! Струнко! Лине Гімн держави!

(Звучить Гімн України).

Ведучий

У літописі українських земель є славний період козаччини, який тривав майже 300 років. (з 1550 року по 1828 рік). Козацтво стало організованою військовою силою, яка боронила наші землі від нападів ворогів. Козаки були сміливими, дисциплінованими, витривалими, гордими і вільними людьми.

Козаки мали свої звичаї. Хто хотів стати козаком, мусив наперед служити 3 роки у старшого козака. Коли навчався орудувати зброєю й набував спритності у битвах, ставав справжнім козаком і діставав зброю: рушницю, спис, луки і стріли.

Кошовий. (звертається до гурту)

А що, козаки, дайте слово сказати! Чи не час до коша козачаток прийняти?

Писар

Саме час! Саме час!

Одержавши на раді згоду,

Дітей козацького народу

На наше коло викликаю,

Їх перевірити жадаю!

Кошовий.

Поведу таку я річ:

Що ви знаєте про Січ

І про нашу Україну?

1-й учень:

Знаю, батько, славна Січ?

Ворогам ішла навстріч,

Рідну землю захищала

І народ наш прославляла!

Пісня «Будем козаками».

Кошовий:

Козаки – це вільні люди.

Козаки – безстрашні люди.

Козак – чесна, смілива людина.

Найдорожча йому – Батьківщина.

Козак усім народам друг.

І лицарській у нього дух!

Вручи ж бо, писарю, посвідчення орлятам,

Вони ж бо від сьогодні – козачата.

Писар:

Присягайте, що Україну будете любити. А зараз я зачитаю вам клятву.

«Вступаючи в козацьку республіку, перед лицем своїх друзів, перед рідною землею та пам'яттю звитяг козацтва, урочисто клянусь, що вивчатиму історію і традиції українського народу, буду готувати себе розумово, фізично і морально, щоб чесно і віддано служити українському народу в ім'я нашого становлення незалежності та процвітання. Клянусь!»

Діти: Клянусь!

Писар:

Козачат усі щиро вітаємо,
Здоров'я і щастя бажаємо!
(вручає грамоти)

Пісня «Гей шуми, великий луже».

Кошовий:

А зараз запрошуємо всіх козачат взяти участь у конкурсній програмі козацьких розваг.

Конкурс 1: «У кого сильніша рука?»

В Україні з давніх-давен козаки мірялися силою. А зараз учасники змагання, не відриваючи ліктя від столу, намагатимуться відхилити і притиснути руку суперника до поверхні.

Конкурс 2: «На винахідливість»

Запрошують по одному учаснику з кожного гурту.

Ведучий: Справжні козаки повинні вміти знаходити вихід із будь-якої ситуації. Не завжди поруч з ними зможуть бути дівчата — гарні господині. Проте наші хлопці-козаки також вміють ліпити таку гарну українську страву, як вареники. Ось вам завдання: у вас є однакова кількість пластиліну. Придивіться до нього уважно і уявіть, що це тісто. За хвилину кожен з вас повинен зліпити якнайбільше вареників.

Конкурс 3: «Чи вміють козаки співати?»

Ведучий: Правду кажуть, що душа народу в його пісні. Ще козака з-за гори не було видно, а козацька пісня голосно котилася попереду, сповіщаючи про прихід славного воїнства.

Сподіваємось, що й наші козаки зможуть гарно заспівати.

Конкурс 4: «Чи вміють козаки потішати?»

Ведучий: Здавна відомо, що козаки гострі на розум, їх байки, розповіді сповнені доброго сміху. От і зараз побачимо, чи вміють наші козаки потішати людей.

Представники гуртів по черзі розповідають байки, смішні історії.

Конкурс 5: «Чи вміють козаки мовчати?»

Ведучий: Умови конкурсу: за мотивами української народної пісні «Несе Галя воду» створити пантоміму.

Конкурс 6: «Найсильніші духом»

Ведучий: Умова наступного конкурсу така: хто швидше надує повітряну кульку, і в кого вона буде більшою.

Конкурс 7: «Чарівні слова».

Ведучий: Грамотні козаки писали листи своїм коханам. А як же тут обійтися без лагідних і ніжних слів. Давайте перевіримо, наскільки багатий словниковий запас у наших юних козаків.

Хлопці по черзі називають лагідні слова, у кого виникають труднощі, виходить зі гри.

Конкурс 8: «Сучасний козак»

Ведучий: Колись козаки носили чоботи, а зараз вони модернізувалися в черевики. Козак повинен був робити все швидко. Давайте перевіримо на швидкість наших козаків. Напрошуємо по одному представнику з кожного гурту, щоб зашнурувати черевики свого сусіда.

Ведучий:

Шановні друзі! До нових зустрічей!
Розквітай прекрасна Україно,
Рідна земле, матінко моя,
Хай лунає мова солов'їна
Пісня неповторная твоя.

Ігри-забавлянки на свято Івана Купала

«Хвости»

Грають парами. Кожен із гравців отримує мотузку однакової довжини та суперника. Мотузка заправляється за пояс штанів так, щоб 2/3 звисали ззаду як хвіст. Гравець повинен відібрати хвіст у супротивника, одночасно не віддавши свій.

Під час гри не можна штовхатися, битися, хапатися руками за все, крім хвоста, ставити підніжки. Переможець той, хто відібрав хвіст у супротивника, але врятував свій. Можна грати і по 4-5 чоловік одночасно, мета - врятувати свій хвіст і зібрати більше хвостів супротивників.

«Мовчанка»

Перед початком гри всі учасники вимовляють розспів:

Первінці, червінці
Літали голубці
По свіжій росі,
По чужій смузі,
Там чашки, горішки,
Цукор, медок -
Усі мовчок!

Як скажуть останнє слово, всі повинні замовкнути. Ведучий намагається розсмішити граючих рухами, смішними словами, жартівливими віршами. Якщо хтось засміється або скаже слово, то віддає ведучому фант. У кінці гри свої фанти викупувають: за бажанням грають, співають пісеньки, читають вірші, танцюють, виконують різні рухи.

Ведучому заборонено доторкатися руками до граючих. Фанти в усіх граючих повинні бути різні.

«Водяник»

Ведучий сидить у колі з закритими очима. Гравці рухаються по колу зі словами:

Водянику, Водянику,
Дамо тобі по прянику,
Під водлою не сиди,
А до нас іди, іди

Коло зупиняється. Водяник встає і, не відкриваючи очей, підходить до одного з гравців. Його завдання - визначити, хто перед ним. Водяник може чіпати стоячого перед ним гравця, але очі відкривати не можна.

Якщо Водяник вгадав, він змінюється роллю, і тепер той, чие ім'я було названо, стає ведучим.

«Золоті ворота»

Гравці діляться на рівні команди. Одна команда утворює коло, її гравці беруться за руки і піднімають їх вгору. Гравці розташовуються з інтервалом у два кроки, щоб між ними могла пройти людина, хоча б зігнувшись. Інша команда починає рух, обходячи «змійкою» по черзі кожного гравця першої команди і кожного разу проходячи через ворота, утворені руками гравців першої команди. Гравці другої команди тримаються за руки, розчеплювати які не можна! Отже, друга команда опиняється то в колі, то за його межами.

Перша команда протягом гри повторює:
Золоті ворота
Пропускають не завжди.
Перший раз - дозволяється,
Другий раз забороняється,
А на третій раз
Не пропустим зовсім вас!

На останньому слові команда різко опускає руки. Якщо хтось із другої команди опинився всередині, він пішов з ланцюжка і встає в центр кола. Природно, гравці другої команди намагаються на останньому слові бути поза колом, але це не завжди вдається.

Коли в другій команді залишається один гавець, він визнається переможцем. Команди міняються ролями.

«Чарівна квітка папороті»

Для проведення гри 3-5 чоловік об'єднуються в команду шукачів скарбів, якій належить зірвати квітку папороті і з її допомогою знайти скарб. Інші 2-3 учасника будуть зображувати нечисту силу і заважати шукачам скарбів, а ще 2-3 гравця виступлять у ролі чарівних тварин і лісових духів, які підкажуть шукачам скарбів, як знайти папороть і з його допомогою відшукати скарб.

Ваша фантазія може підказати вам будь-які перешкоди на шляху до заповітного папоротнику. Крім того, у грі можуть брати участь як одна команда шукачів скарбів, так і декілька.

Подумайте, куди ви заховаєте квітку і скарб.

Папороттю може бути будь-який зелений кущ невеликого розміру.

У середину рослини помістіть електричний ліхтарик. Коли гравці знайдуть папороть, «лісові духи» запалять ліхтарик. Він-то і стане квіткою папороті.

Гру можна побудувати наступним чином. Духи повідомляють гравцям, що вони намалювали схему шляху до папороті, але нечиста сила викрала її, розірвала на два (три, чотири і т. д. за кількістю завдань) фрагментів і сховала їх десь у лісі. Щоб знайти папороть, треба зібрати всі частини карти.

Нечиста сила повинна заважати учасникам, наприклад, бризкати в них водою з пульверизатора, лякати несподіваними криками, відволкати.

Приклади питань для учасників гри.

1. Де не можна збирати ягоди, фрукти, гриби та лікарські рослини?
(біля могильників великої рогатої худоби, загиблої від враження сибірською виразкою, таких в Україні близько 400. Адже трава, що виростає на них здатна нести в собі спори сибірки; на місцях скидів промислових та хімічних відходів; на сміттєзвалищах; обабіч автострад; на місцях складів боєприпасів, бойової техніки та полігонів; поруч з аеропортами та злітно-посадковими смугами)
2. Скільки років розкладається папір, пластик, скло?
(до 2 років, до 50 років, до 1000 років)
3. Які рослини допомагають нам визначити, що у річці або ставку чиста вода?
(білі лілеї (латаття), жовті глечики)
4. Яка рослина допоможе нам визначити, що поруч з місцем нашого знаходження немає великих та потужних промислових підприємств?
(мох – «бородач»)
5. Чому екологи усього світу заперечують проти використання та випуску аерозолів? (вони руйнують озоновий шар)
20. Який газ є екологічно чистим паливом майбутнього? (водень)
21. Які комахи відразу і безпомилково реагують на підвищення рівня радіації і намагаються якомога швидше винести своїх лялечок із зони ураження?
(мурашки)

22. Якому автору належать ці слова: «прокинувся сам, умився, умий, наведи лад на своїй планеті»? (Антуан де Сент Екюпері, казка «Маленький Принц»)
23. Чому в лісі трав'янисті рослини зацвітають до появи листя на деревах? (рано навесні в лісі більше світла, і для розвитку трав'янистих рослин (ряст, проліски) створюються добрі умови).
24. Чому ліщина, береза та інші рослини лісу цвітуть до появи листя? (ліщина, береза – вітрозапильні рослини; цвітуть до появи листя, бо тоді краще запиляться квітки)
25. Чому на стовбурах старих дерев кора тріскається вздовж? (стовбури дерев потовщуються внаслідок поділу клітин камбію, кора розтягується і розривається поздовжньо)
26. Як можна визначити вік хвойних дерев лісу? (вік хвойних можна визначити, полічивши кільця гілок на стовбурі дерев і додавши два – ті два перші роки життя, коли хвойних дерев гілки не ростуть)
27. Наведіть приклади, як можна орієнтуватися у лісі за різними природними об'єктами. (на північній стороні дерева гілок менше, ніж на південній; на пеньку річні кільця ширші там, де більше освітлення, тобто з південної сторони; більш пологий схил мурашника спрямований на південь; мох і лишайники на деревах, камінні завжди ростуть з північної сторони)

КОНКУРСНО-ІГРОВА ПРОГРАМА «СОНЕЧКО»

Попередня підготовка.

1. Підбір дітьми загадок про сонце.
2. Розучування віршів, пісень.
3. Оформлення майданчика: сонячні гірлянди; складені з безлічі «сонечок»; «сонце», закріплене на жердині; квіти; різнокольорові кулі.
4. Виготовлення костюма «Сонячний зайчик» (жовтий костюм будь-якого фасону, на голові - жовта корона з «промінчиками»).
5. Підбір фонограми для свята (див. далі за сценарієм).
6. Плакат з питаннями вікторини про сонце (бажано вивісити за кілька днів до початку свята, щоб у дітей була можливість подумати над питаннями, пошукати інформацію в книгах).

Ведучий.

Здавна всі добро порівнювали з сонцем. Сонце обожнювали, що засвідчено багатьма переказами. Зникаючи ввечері, воно постійно, кожен ранок, знову з'являється в усьому блиску й урочистій величі, що і породило думку про сонце як про істоту безсмертну, божественну. Існує повір'я: коли сонце готове вийти зі своїх палаців, щоб зробити денну прогулянку по білому світу, вся нечиста сила збирається і вичікує його появи, сподіваючись захопити божество небесного вогню і вбити його. Але під час наближення сонця нечисть розбігається, відчуваючи своє безсилля. У народних казках до сонця, місяця, зірок звертаються герої у важкі хвилини життя, і божество дня, співчуваючи нещастю, допомагає їм.

Пам'ятаєте слова з казки О.С.Пушкіна «Про мертву царівну і сімох богатирів»?

Світ наш сонечко, ти ходиш

Цілий рік по небу, зводиш

Зиму з теплою весною,

Всіх нас бачиш під собою.

Аль відмовиш нам у відповіді?

Не бачив десь на світі

Ти царівни молоді?

- Хто з героїв казки звертався до сонця? (Королевич Єлисей.)
- Сонце схоже на героя народної казки, якого звать... як? (Колобок)
- На який тропічний фрукт схоже сонце? (Апельсин).
- Сонце світить яскраво, як... (багаття, ліхтар).
- В небі сонечко цвіте, як великий... (соняшник).
- Сонце таке ж рум'яне, кругле, як... (млинець).

Ведучий.

Заспіваємо, діти, пісню «Сонечко».

Діти виконують пісню «Сонечко», слова Пассової, музика С. Вітманта.

Ведучий.

А зараз подивимося, як ви впоралися з питаннями вікторини про Сонце.

Діти відповідають на запитання вікторини, а найактивніші отримують солодощі.

Питання.

1. Якогось князя величали «Сонечком»? (Володимира)
2. Який день називають «сонцестояння»? (25 грудня.)

3. На яких мовах сонце називають «кун»? (Казахська і киргизська.)
4. Який художній фільм за традицією дивляться космонавти перед польотом у космос? («Біле сонце пустелі».)
5. Як називався перший автомобіль, створений для рекордної їзди Генрі Сегрейвом з Англії в 1927 році? («Сонячний промінь».)
6. Який відомий музикант назвав свій альбом «Зірка по імені Сонце»? (В. Цой)
7. Хто з єгипетських фараонів вважав сонячний диск самим богом? (Ехнатон)
8. На якому континенті жителі в давнину вважали, що Сонце - це людина, у якого світяться пахви, піднімає руку - настає день, опускає руку і лягає спати - настає ніч? (В Африці.)
9. Що таке Сонце як фізичне тіло? (Сонце - це одна з 150 мільярдів зірок, що складають нашу галактику. Температура на поверхні Сонця 6000°C , а в центрі - $13\ 000\ 000^{\circ}\text{C}$. Сонце - величезна розпечена плазмова куля. Його обсяг у 1300 разів більше об'єму Землі, маса 332 ТОВ більше маси Землі. Відстань від Землі до Сонця в середньому дорівнює 148 500 ТОВ км. Це означає, що в літаку зі швидкістю 800 км/год потрібно летіти в один кінець 21 рік.)

На майданчик вибігає хлопчик в костюмі Сонячного зайчика.

Сонячний зайчик.

Доброго дня, діточки,

Дівчатка і хлопчики!

Я радий бачити всіх зараз,

Так давно не бачив вас.

Я вмію посміхатися,

А можу і посумувати.

Але давайте всі сміятися,

Ну, а головне - дружити.

Встаньте, діти, всі скоріше.

Сонячний зайчик показує рухи, діти повторюють за ним.

Стане відразу нам світліше. Руки вгору.

Я завжди зі світлом дружний. Руки в сторони.

Якщо сонечко у вікні,

Я від дзеркала, від калюжі

Пробігаю по стіні - Біг на місці.

Стриб-скік,

Стриб-скік. Стрибки.

Зі стіни - на стелю. Руки в сторони.

Зі стелі - у віконце. Руки вгору.

Я - подарунок сонця. Руки вперед.

А тепер давайте пограємо: спробуйте зловити мене.

Закрийте очі.(Закривають очі).

Підніміть вгору обличчя. (Піднімають вгору обличчя).

Стриб - і я у вас на обличчі.

Погладьте мене долоньками.(Гладять обличчя долонями).

Скік - і я вже стрибаю на вашому

носику-курносику. (Гладять ніс).

Погладьте носик.

А тепер я біжу по ваших

рум'яних щічках.

Ловіть мене! (Гладять щоки).

Стрибаю до вас на лобик. (Гладять лоб).

Зловіть мене!

А ось і не спіймали!

А ось і не спіймали! Не спіймали!

Я вже на вашій шийці.

Шукайте мене там! (Гладять шию).

У мене в руках маленьке сонечко!

Дістає жовтий м'яч.

Пограємо ще? Хай сонечко побуває в руках кожного з вас. У кого воно виявиться, той повинен загадати загадку про сонечко. Хто не зможе це зробити - вибуває з гри. Стаємо в коло!

Загадки про сонце

З вікна у вікно -

Золоте веретено.

Без нього плачемося,

А як з'явиться -

Від нього ховаємося.

Глянеш – заплачеш,

А краще його на світі немає.

Червона дівиця

По небу ходить.

Встає рано, яскраво світить,

Гріє жарко.

Лікар тим рідко потрібен,

Хто зі мною дружить.

Що вище лісу,

Краще світла,

Без вогню горить?

Одне багаття весь світ гріє.

Влізе у вікно -

Розтягнеться, як сукно.

Зійде Єгор на бугор -

Вище лісу, вище гір,

З горба спускається -

За травною ховається.

Сонячний зайчик. А зараз взяли один одного за руки, йдемо по колу і співаємо пісню «Хай завжди буде сонце».

Після виконання пісні ведучий запрошує дітей і Сонячного зайчика на ігровий майданчик.

Ведучий

Дивіться, діти, тут теж є сонечко. (В центрі майданчика намальоване сонечко, від якого відходить 9 кіл - орбіт.) Станьмо ближче до сонечка. (Переміщуються в центр.) А зараз, переходячи з одного кола в інше, будемо називати планети. Переможцями стануть ті, хто правильно назве всі планети.

Проводиться гра «Сім'я Сонця».

Сонячний зайчик. А як ви думаєте, діти, хто сильніший: вітер чи сонце? Щоб дізнатися це, прочитаємо казку К. Д. Ушинського «Вітер і сонце».

«Одного разу Сонце і сердитий Вітер північний затіяли суперечку про те, хто з них сильніший. Довго сперечалися вони і, нарешті, наважилися помірятись силами над мандрівником, який у цей самий час їхав верхи по великій дорозі.

- Поглянь, - сказав Вітер, - як я налечу на нього: миттю зірву з нього плащ.

Сказав і почав дути що було сили. Але чим більше старався Вітер, тим міцніше закутувався мандрівник у свій плащ: він бурчав на негоду, але їхав все далі і далі. Вітер сердився, лютував, обсипав бідного мандрівника дощем і снігом.

Проклинаючи Вітер, мандрівник одягнув свій плащ і підв'язався поясом. Тут вже Вітер сам переконався, що йому плаща не здерти. Сонце, бачачи безсилля свого суперника, посміхнулося, виглянуло із-за хмар, обігріло, осушило землю, а разом з тим і бідного напівзамерзлого мандрівника. Відчувши теплоту сонячних променів, він підбадьорився, благословив Сонце, сам зняв свій плащ, згорнув його й прив'язав до сідла...»

Як ви думаєте, діти, що сказало Сонце Вітру? (Вислуховує варіанти відповідей, потім читає кінець казки.)

«- Бачиш, - сказало тоді лагідне Сонце сердитому Вітру, - ласкою і добром можна зробити набагато більше, ніж гнівом».

Ведучий. Ось воно яке, Сонце: гаряче, сильне, добре - наш справжній друг. А друзів прийнято дарувати подарунки. Що ви, діти, приготували в подарунок Сонцю?

Виступ дітей.

1-а дитина.

Сонце світить яскраво,

Нам від сонця жарко-жарко.

Сонечко, сильніше грій,

Воду в озері зігрій.

2-а дитина.

Сонце всіх нас зміцнює

І загартуватись допомагає.

Нам зовсім-зовсім не лінь
Бути під сонцем цілий день.
3-я дитина.
Яскравіше, сонечко, світи,
Краще тебе не знайти.

Група дівчаток виконує танець «Соняшники» під мелодію пісні «Вальс дружби».

Сонячний зайчик.

З кожним роком все краще
Ми з тобою живемо.
Любимо танці, любимо пісні
Ми в краю рідному.
Ех, сонце, світи!
Наша Батьківщино, квітни!

1-а дитина.
Я прокинувся вранці -
Танцює сонце на вітрі!
Веселяться всі поля
Без мене!
І граються тополі
Без мене!
І сміється вся земля,

І джмелі снують...

Все на світі без мене.

Без мене!

І я тоді мерщій схопився,

Я черевики мерщій схопив,

Мені вітер,

Вітер,

Вітер

Сказав, куди йти,

І мій хороший вітер

Грав зі мною в дорозі.

2-а дитина.

І сонце мені сказало:

- Візьми мене з собою!

Воно мене наздогнало

І йшло

Над головою!

І так ми крокували,

Бігли

І йшли.

І як-то

Десь

Чиюсь,

Чиюсь пісеньку знайшли.

Виконується пісня «Я на сонечку сиджу», музика С. Шаїнського, слова Ю. Ентіна.

Ведучий. Молодці, діти! Ви справжні друзі Сонця! Частіше милуйтеся сонцем, посміхайтесь йому і повторюйте добрі лагідні слова:

Ти таке чисте,

Добре, променисте!

Якщо б ми тебе дістали,

Ми б тебе розцілювали!

Ведучий. А закінчимо ми сьогоднішнє свято танцем із сонечком. Апельсин буде символізувати сонечко. Зараз зазвучить музика, ми будемо танцювати і одночасно передавати один одному апельсин-сонечко. Музика час від часу буде вщухати. Той, у кого в цей момент виявилось в руках сонечко, дає фант, а в кінці танцю буде їх розіграш.

Звучить музика. Діти танцюють, передаючи один одному апельсин. Після закінчення танцю проводиться розіграш фантів.

СТОРІНКАМИ СЛАВЕТНОЇ ІСТОРІЇ

Вікторина до Дня незалежності України

1. Вперше в літописі вжито назву « Україна» в:
 - а)1036 р.;
 - б)1113 р.;
 - в)1187 р..
2. Хрещення Київської Русі було проведено князем:

- а) Аскольдом;
 - б) Володимиром;
 - в) Ярославом.
3. Хрещення Київської Русі було відбулося у:
- а) 889 р.;
 - б) 988 р.;
 - в) 998 р..
4. Перший збірник законів на Русі було створено за часів князя:
- а) Володимира;
 - б) Святослава;
 - в) Ярослава.
5. Перший український король:
- а) Роман Мстиславович;
 - б) Данило Галицький;
 - в) Лев Данилович.
6. В XV ст. більшість українських земель входило до складу:
- а) Польщі;
 - б) Московської держави;
 - в) Великого князівства Литовського.
7. Боротьбу за збереження прав української шляхти проти Польщі очолив князь:
- а) Ольгерд;
 - б) Володимир Ольгердович;
 - в) Свидригайло.
8. Першу Запорозьку Січ було збудовано на:
- а) о. Березань;
 - б) о. Мала Хортиця;
 - в) о. Чортомлик.
9. Козак – це...;
- а) «вільна людина»;
 - б) «кочівник»;
 - в) «кіннотник».
10. Булава – це...;
- а) найвища нагорода козаків;
 - б) символ України;
 - в) символ гетьманської влади.
11. Засновником Запорозької Січі був;
- а) Петро Конашевич – Сагайдачний;
 - б) Дмитро Вишневецький;
 - в) Богдан Хмельницький.
12. Козацькі човни називалися:
- а) ластівками;
 - б) чайками;
 - в) бджілками.

13. Національно – визвольну війну українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст. очолив;
- а) Петро Конашевич – Сагайдачний;
 - б) Богдан Хмельницький;
 - в) Іван Мазепа.
14. Офіційна назва Української козацької держави за часів гетьманування Богдана Хмельницького:
- а) Держава Богдана Хмельницького;
 - б) Військо Запорозьке;
 - в) Гетьманщина.
15. « Пакти й конституції законів вольностей Війська Запорозького», які вважають першою конституцією України були укладені:
- а) Богданом Хмельницьким;
 - б) Іваном Мазепою;
 - в) Пилипом Орликом.
16. Останнім кошовим отаманом Запорозької Січі був:
- а) Кирило Розумовський;
 - б) Іван Сірко;
 - в) Петро Калнишевський.
17. Гетьманщина була ліквідована за наказом Катерини II у:
- а) 1764 р.;
 - б) 1774 р.;
 - в) 1775 р..
18. Наприкінці XVIII ст. українські землі були поділені між:
- а) Росією та Австрією;
 - б) Росією та Прусією;
 - в) Росією та Польщею.
19. Кобзарем – співцем українського народу – називали:
- а) Івана Котляревського;
 - б) Тараса Шевченка;
 - в) Івана Вагилевича.
20. Центральну Раду, яка утворилася у Києві у 1917 р., очолював:
- а) С.В. Петлюра;
 - б) П.П. Скоропадський;
 - в) М.С. Грушевський.
21. Проголошення злуки між УНР та ЗУНР відбулося:
- а) 22.01.1918 р.;
 - б) 22.01.1919 р.;
 - в) 10.01.1920 р.
22. В Україні остаточно радянська влада була встановлена у:
- а) 1918 р.;
 - б) 1919 р.;
 - в) 1920 р..
23. Найбільший голодомор в Україні стався у:
- а) 1932 – 1933 р.;

- б) 1933 – 1934 р.;
 - в) 1934 – 1935 р..
24. Велика Вітчизняна війна почалася:
- а) 1 вересня 1939 р.;
 - б) 22 червня 1941 р.;
 - в) 9 травня 1945 р..
25. Територію України було повністю звільнено від німецько – фашистських загарбників у:
- а) жовтні 1943 р.;
 - б) жовтні 1944 р.;
 - в) травні 1945 р..
26. Вибух на Чорнобильській АЕС стався:
- а) 6 квітня 1986 р.;
 - б) 16 квітня 1986 р.;
 - в) 26 квітня 1986 р..
27. Україна здобула незалежність:
- а) 16 липня 1990 р.;
 - б) 24 серпня 1991 р.;
 - в) 1 грудня 1991 р..
28. Першим президентом України був:
- а) М.С. Горбачов;
 - б) Л.М. Кравчук;
 - в) Л.Д. Кучма.
29. Президент України обирається строком на:
- а) чотири роки;
 - б) п'ять років;
 - в) сім років.
30. Конституцію суверенної України було прийнято:
- а) 24 серпня 1991 р.;
 - б) 8 грудня 1991 р.;
 - в) 28 червня 1996 р..

Відповіді: 1.в.2.б.3.б.4.в.5.б.6.в.7.в.8.б.9.а.10.в.11.б.12.б.13.б.14.б.15.в.16.в.17.а.
.18.а.19.б.20.в.21.б.22.в.23.а.24.б.25.б.26.в.27.б.28.б.29.б.30.в.

Гра–конкурс „Ми живемо в Україні”

Мета: підсумувати і збагатити знання учнів про національні символи, види і жанри усної народної творчості, мовне багатство, звичаї і традиції українського народу; розвивати кмітливість, творчу уяву, естетичні почуття; виховувати гордість за український народ, його славне героїчне минуле і багату творчу спадщину.

1-й ведучий. Де зелені хмари яворів заступили неба синій став,
на стежині сонце я зустрів, привітав його і запитав:

– Всі народи бачити з висот,

Всі долини і гірські шпилі.

Де ж найкраще місце на землі?

Сонце посміхнулося здаля:

– Правда, я все бачу з висоти.

Всі народи рівні. А земля

Там найкраща, де родився ти!

2-й ведучий. Україна! Багато в світі держав, але Україна – одна. Для нас,
українців, вона найкраща, найрідніша.

1-й ведучий. Одна Батьківщина, і двох не буває.

Місця, де родилися, завжди святі.

Хто рідну оселю свою забуває,

Той долі не знайде в житті.

2-й ведучий. Любити Україну – це означає знати її мову, традиції, звичаї,
обряди, мистецтво, історію. Зараз ми проведемо гру–конкурс, щоб
перегорнути сторінки минулого і сучасного України, згадаємо наш фольклор,
традиції.

Вихователь: Оголошуємо **1-й тур „Національна символіка”** (1 бал за
правильну відповідь). Запитання командам.

1 команда

1. Столиця України (Київ)

2. Як починається Гімн України? („Ще не вмерла ...")

3. Автор слів Гімну (П.Чубинський)

4. Перший президент України (М.Грушевський)

5. Основний закон України (Конституція)

6. Скільки кольорів має прапор України? (2)

2 команда

1. Колір нашого прапора (Синьо–жовтий)

2. Автор музики гімну (М.Вербицький)

3. Малий Державний Герб України (Тризуб)

4. Які рослини є нашими символами? (Верба, калина)

5. Яке місто називали „матір'ю городів руських"? (Київ)

6. Коли було проголошено незалежність України? (24 серпня 1991 року)

2-й тур „Козацький”

Вихователь: Є і нам про що згадати...

Пісне, душу возвелич,

Ой була в нас ненька – мати –

Запорізька славна Січ.

Перевіримо Ваші знання з історії (1 бал за правильну відповідь). Запитання
командам.

1 команда

1. Назвіть символ влади кошового отамана Запорізької Січі. (Булава).

2. Як називався козацький прапор – шовкове полотнище малинового кольору? (Хоругва).
3. Ім'я першого козацького кошового (Дмитро Байда – Вишневецький).
4. Що таке паланка? (козацька канцелярія).
5. Який кошовий вступив разом із усім військом запорізьким до київського братства? (Петро Сагайдачний).
6. Як називалися козацькі човни? (чайки)

2 команда

1. Де жили козаки на Січі? (В куренях).
2. Хто автор картини „Запорожці пишуть листа турецькому султану“? (Ілля Рєпін)
3. Назвіть останнього кошового. (Петро Калнишевський).
4. Який з атрибутів застосовувався для скликання козаків на військову Раду? (Литаври)

3–й тур. „Мовне багатство“

Вихователь: Наша мова – не лише співуча і мелодійна, але і багата, розмаїта. Фразеологічні звороти надають їй яскравості, влучності, образності.

Завдання: скласти „доміно“ із початків і закінчень фразеологізмів, пояснити їх. За кожну правильну відповідь – 1 бал.

1 команда:

1. Тридцять срібляників (ціна за зраду).
2. Хоч вовків гони (дуже холодно).
3. Покласти зуби на полицю (голодувати).
4. Накрити мокрим рядном (докоряти, сварити).

2 команда:

1. Умити руки (зняти з себе відповідальність).
2. Клювати носом (дрімати).
3. Комар носа не підточить (зробити щось бездоганно).
4. Ні пари з уст (мовчати).

4 – й тур „Національний одяг“

Вихователь: Національний одяг є у кожного народу. Його бережуть, одягають на свята, пишаються його неповторністю.

Завдання: пояснити назви предметів народного костюму – жіночого і чоловічого. (Правильна відповідь – 1 бал).

1 команда

1. Сандарак (картата або смугаста спідниця)
2. Надуванці (скляне намисто).
3. Юпка (різновид верхнього одягу, прикрашений різнокольоровими китицями).
4. Кептар (нагрудний одяг з овчини).
5. Плахта (різновид спідниці).
6. Сап'янці (чоботи червоного кольору).
7. Попередниця (фартух).

8. Опинка (шмат тканини чорного кольору з вертикальними червоними смугами, що обвертався навколо талії).
9. Корсетка (безрукавка, обшита тисьмою).
10. Запаска (2 шматки товстого сукна, які одягалися на сорочку).

2 команда

1. Ногавиці (полотняні штани).
 2. Свитка (верхній одяг із сукна сірого або білого кольорів).
 3. Кошуля (довга сорочка).
 4. Гачі (бавовняні штани).
 5. Черес (широкий шкіряний пояс).
 6. Кучма (висока циліндрична шапка).
 7. Крайка (широкий тканий пояс).
 8. Гуня (верхній одяг без рукавів).
 9. Кресаня (солом'яний бриль).
 10. Очкур (вузький пояс із шкіри або рослинних волокон).
- Підбиття підсумків змагань. Нагородження переможців.

Вікторина про місто Харків

1. Місце розташування Харкова? (північно–східна частина України)
2. На межі яких двох ландшафтних зон розташований Харків? (лісостепу та степу)
3. На яких річках стоїть Харків? (Харків розташований на вододільному підвищенні і в долині річок: Харків, Лопань, Уди, Немишля; на території сучасного м.Харкова ці невеликі річки сходяться і вливаються (через Уди) до Сіверського Дінця)
4. Яка територія сучасного м.Харкова? (територія сучасного Харкова – 300 км²)
5. На скількох пагорбах і на скількох долинах розкинулося місто Харків? (місто розкинулося на п'яти пагорбах і п'яти долинах)
6. Яка довжина м. Харкова? (з півночі на південь — 24,3 км, з заходу на схід — 25,2 км)
7. Яка висота м. Харкова над рівнем моря? (висота над рівнем моря змінюється від 90 до 192 м, більшу частину міської території складають ділянки з відзнакою 105–192 м)
8. Яке місце посідає м. Харків за кількістю населення? (за кількістю населення Харків – друге місто в Україні.)
9. Яка кількість населення у м.Харкові? (кількість населення м. Харкова складає приблизно півтора мільйона чол.)
10. Який транспорт існує у м.Харкові? (розвинена мережа міського транспорту – метро, трамвай, тролейбус, автобус, маршрутні таксі, міжміський транспорт — залізниця, міжнародний аеропорт)

11. Які музеї м. Харкова Вам відомі (Харківський художній музей, Харківський історичний музей, Харківський літературний музей, Музей археології та етнографії Слобідської України, Харківський музей природи та багато інших)
12. Які театри м. Харкова Вам відомі? (Харківський український драматичний театр імені Тараса Шевченка, Харківський національний академічний театр опери та балету імені Миколи Лисенка; Харківський академічний російський драматичний театр імені О. С. Пушкіна; Харківський державний академічний театр ляльок імені В.А. Афанасьєва; Харківський театр для дітей та юнацтва; Харківський академічний театр музичної комедії)
13. Скільки у м. Харкові бібліотек? (80 бібліотек. До найбільших харківських бібліотек належать: Державна наукова бібліотека імені Володимира Короленка; Наукова бібліотека Харківського Університету; Харківська державна наукова медична бібліотека тощо.)
14. У які роки м. Харків був столицею України?
(у період з 1917 по 1933 р.р.)
15. Чому м. Харків має таку назву? (назва міста походить, ймовірно, від річки Харків. Інші версії — від засновника поселення Харків–хутір козака Харитона (Харька). Ще одна версія — від козака Івана Каркача (Харкача). Половецька версія — від половецького міста Шарукань (Харукань).
16. Перший хмарочос м. Харкова? (У 1928–му році побудували 63–х метровий Держпром, а у 1932–му році – Дім проектів висотою 66 м (зараз Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна).
17. У якому році побудовано Успенський собор? (1658 р.)
18. Що Ви знаєте про площу Свободи?
(Найбільша площа Європи, площа – 11 га, довжина – 750 м)
19. Одна з найстаріших вулиць міста?
(Московська – виникла у XVII ст. – тепер Московський проспект)
20. Коли місто Харків отримало свій герб?
(21 вересня 1751 р. згідно з указом імператриці Катерини II)
21. Коли побудовано першу залізницю м. Харкова?
(22 травня 1869 року, 6 липня 1869 року почався регулярний рух поїздів)
22. У якому році почалося будівництво Благовіщенського собору?
(1888 р.)
23. Яка висота дзвіниці Благовіщенського собору? (80 м).
24. З якого року у м. Харкові став функціонувати громадський водопровід? (1881 р.)
25. У якому році засновано ботанічний сад ХНУ імені В.Н. Каразіна?
(весною 1804 року)
26. Коли у м. Харкові відкрито трамвайну лінію? (у 1906 році).
27. Коли відбулося урочисте відкриття пам'ятника Т.Г. Шевченка? (24 березня 1935 року)
28. Назвіть скульптура і архітектора пам'ятника Т.Г. Шевченка?

(скульптор – М.Г. Манізер, архітектор – І.Г. Лангбард).

29. Яка висота скульптури постаті поета пам'ятника Т.Г. Шевченка? (5,5 м)

30. У якому році саду імені Т.Г. Шевченка дано ім'я поета? (1938 р.)

31. Яка площа саду імені Т.Г. Шевченка? (27 га)

32. У якому році побудовано Меморіал Вічної Слави у лісопарку? (1977 р.)

33. У якому році відкрито пам'ятник Воїну–визволителю на вул.. 23 Серпня? (1981 р.)

Скринька самоосвіти Корисні посилання

Спеціалізовані Інтернет–сайти дитячої літератури

- <http://childbooks.blox.ua/html> – веб–сайт „Книги для дітей”
- <http://abetka.ukrlife.org/> – веб–сайт для дітей „Весела абетка”
- <http://www.abetka-logopedka.org/> – веб–сайт „Світ дитини”
- <http://www.kazka.in.ua/> – веб–сайт „Українська казка”
- http://www.ae-lib.org.ua/_lit_child.htm – веб–сайт „Дитяча література”
- <http://www.levko.info/> – дитячий сайт „Левко”
- <http://www.mysl.lviv.ua/> – веб–сайт „Країна міркувань”
- <http://slovogray.narod.ru/> – літературний сайт Ігоря Січовика
- <http://dytjachi-virshi.org.ua> – авторський сайт „Віршики пана Назара”

Освітньо–інформаційні ресурси

- <http://teacher.at.ua/> – веб–сайт „Вчитель вчителю, учням та батькам”
- www.balachka.com – веб–сайт „Пиши українською”
- <http://bibliyna-istoriya.org.ua/> – веб–сайт „Біблійна історія”
- <http://cikave.org.ua/pro-sajt/> – веб–сайт „Цікаво про цікаве”
- <http://www.ukr-tur.narod.ru/> – веб–сайт „Світ географії та туризму”
- www.akBooks.com.ua – веб–сайт „Академічна книгарня@онлайн”
- lcorp.ulif.org.ua – український лінгвістичний портал «Словники України»
- <http://www.idea-ukraine.org/> – проект „Відкритий світ інформаційних технологій”

Інтернет–сайти бібліотек та електронних бібліотек

- <http://www.4uth.gov.ua/> – веб–сайт Державної бібліотеки України для юнацтва (Київ)
- <http://www.chl.kiev.ua/> – веб–сайт Національної бібліотеки України для дітей

- <http://www.nbuv.gov.ua/> – веб–сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (Київ)
- <http://www.bukvoid.com.ua/> – веб–сайт „Буквоїд”
- <http://www.nplu.org/> – веб–сайт Національної парламентської бібліотеки України (Київ)
- <http://www.ukrbook.net/> – веб–сайт Книжкової палати України імені Івана Федорова (Київ)
- <http://library.zntu.edu.ua/res-libr-el.html> – веб–сайт „Бібліотеки в мережі Internet”
- <http://lyarota.boom.ru/lib.htm> – колекція посилань на кращі електронні бібліотеки
- <http://book.uraic.ru/ssylki/biblioteki> – Інформаційно–довідковий портал „Library.ru”
- <http://www.loc.gov/> – веб–сайт Бібліотеки Конгресу США
- www.bnf.fr/ – Bibliothèque Nationale или BNF) — веб–сайт Національної бібліотеки Франції
- www.bl.uk/ – веб–сайт Британської бібліотеки

Інтернет–сайти музеїв та картинних галерей України

- <http://prostir.museum/> –портал „Музеи Украины”
- <http://www.prostir.museum/sites/ua> – веб–сайт „Музейний простір України”
- <http://namu.kiev.ua/> – веб–сайт Національного художнього музею України
- <http://www.warmuseum.kiev.ua/> – веб–сайт Національного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років
- <http://hutsul.museum/> – веб–сайт Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття
- <http://museum.odessa.net/fineartsmuseum/> – веб–сай [Одеського художнього музею](#)
- <http://www.archaeology.odessa.ua/> – веб–сайт [Одеського державного археологічного музею](#)
- <http://www.oweamuseum.odessa.ua/> – веб–сайт [Одеського музею західного і східного мистецтва](#)
- <http://muzey.vn.ua/> – веб–сайт [Вінницького обласного краєзнавчого музею](#)
- <http://www.museum.lviv.ua/> – веб–сайт [Львівського музею історії релігії](#)
- <http://lvivgallery.org/> – веб–сайт [Львівської національної галереї мистецтв](#)
- <http://honchar.org.ua/> – веб–сайт [Музею І.М. Гончара](#)
- <http://www.chersonesos.org/> – веб–сайт [Національного заповідника „Херсонес Таврійський”](#)
- <http://www.tmf-museum.kiev.ua/> – веб–сайт [Державного музею театрального, музичного і кіномистецтва України](#)